



Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

1 JANUARI 2025 - 31 DECEMBER 2025

Inhoudsopgave

1 Verantwoording	3
2 Verslag van werkzaamheden	4
2.1 Beleid en beheer	4
2.1.1 Algemeen	4
2.1.2 Stakeholdermanagement	5
2.1.3 Bedrijfsvoering	5
2.1.4 Samenstelling commissie en bureau	6
2.1.5 Financieel beheer	7
2.2 Vaststellen van de eindtermen	7
2.2.1 Inleiding	7
2.2.2 Project Herziening Eindtermen	7
2.2.3 EU-duurzaamheidsrichtlijn	8
2.2.4 Redactieraad	8
2.2.5 Pilots	8
2.3 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de eindtermen	9
2.3.1 Toezichtstrategie	9
2.3.2 Aanwijzen en toezicht eindtermen AA-opleidingen	10
2.3.3 Aanwijzen en toezicht eindtermen RA-opleidingen	10
2.4 Toetsen van de eindtermen van de praktijkopleidingen	11
2.4.1 Inleiding	11
2.4.2 Toezicht eindtermen 2024	11
2.4.3 Toezicht 2025: Vervolg op doorontwikkelen van RPO's kwaliteitssysteem en de praktijkopleidingen	12
2.5 Toezicht afgeven verklaringen van vakbekwaamheid	13
Vooruitblik en begroting 2026	15
Jaarrekening 2025	17
Bijlage 1 Overzicht (neven)functies CEA	33

1 Verantwoording

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (hierna CEA) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan (zbo) zonder rechtspersoonlijkheid te Hoofddorp en brengt jaarlijks, in overeenstemming met artikel 18 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, voor 15 maart verslag uit aan de minister van Financiën en aan de beide kamers van de Staten-Generaal. Dit jaarverslag bevat de verantwoording van de taken en werkzaamheden van CEA en voorziet ook in de financiële verantwoording over het boekjaar. Het jaarverslag is door de commissie vastgesteld op 18 februari 2026. De jaarrekening 2024 is voorzien van een controleverklaring door Share Impact Audit & Assurance B.V.

Een exemplaar van dit verslag wordt ook gezonden aan de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Het jaarverslag wordt ook gepubliceerd op de website van CEA.

2 Verslag van werkzaamheden

2.1 Beleid en beheer

2.1.1 Algemeen

De commissie heeft in 2025 in totaal negen keer vergaderd. Tijdens de reguliere vergaderingen heeft de commissie gesproken over de herziening van de eindtermen, de aanpak en de uitvoering van het toezicht op de eindtermen van de aangewezen theoretische opleidingen en de praktijkopleidingen alsmede de bevindingen daarvan en de bevindingen van het toezicht op het afgeven van verklaringen van vakbekwaamheid door de NBA. Ook is gesproken over de lopende- en nieuwe juridische procedures.

De in 2024 geformeerde kerngroep heeft eind 2024 een consultatiedocument opgesteld waarin uitgangspunten zijn opgenomen voor een raamwerk om de eindtermen vorm te geven. In het eerste kwartaal van 2025 zijn de uitgangspunten uit dit raamwerk uitgebreid geconsulteerd met alle stakeholders maar ook openbaar via cea.nl. Op basis van de reacties is CEA bevestigd in de gemaakte keuzes voor de uitgangspunten. Nadat in de ledenvergadering van de Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants (NBA) in juni 2025 de herziene beroepsprofielen voor het accountantsberoep zijn vastgesteld is CEA gestart met het daadwerkelijk vormgeven van de eindtermen. Om tot een gedragen set van eindtermen te komen is er voor gekozen om met een brede vertegenwoordiging van het werkveld, onderwijs, en vakgebieden in een zestal schrijfgroepen een eerste versie van de eindtermen op te stellen. Onder leiding van de regiegroep en met ondersteuning van bureau en commissie is eind 2025 een harmonisatieslag uitgevoerd op de opgeleverde eerste versie van de eindtermen om meer eenheid en consistentie te brengen in de eindtermen. In 2026 gaat een groep kwaliteitsadviseurs de eindtermen beoordelen waarna in 2026 ook een juridische toetsing plaats zal vinden. De concept eindtermen worden ook besproken met de stakeholders zodat eind 2026 een gedragen set eindtermen vastgesteld zal kunnen worden. Aansluitend kunnen de eindtermen geïmplementeerd worden in de curricula van de aangewezen opleidingen.

Tijdens de gesprekken met alle stakeholders is de herziening van de eindtermen steeds een terugkerend agendapunt geweest. Ook is aandacht besteed aan (het stimuleren van) de inbreng van pilots door de opleidingen. Daarnaast is de invloed van AI op zowel de inhoud van het beroep als het onderwijs een terugkerend onderwerp van gesprek geweest.

Zoals gebruikelijk heeft de commissie eind 2025 haar meerjarentoezichtplan geactualiseerd op basis van een herijking van de risicoanalyse die daaraan ten grondslag ligt en de invloed die de herziene eindtermen hierop zullen hebben.

In 2025 heeft CEA regulier toezicht gehouden op de praktijkopleiding. Tijdens diverse overleggen met de Raad voor de Praktijkopleiding (RPO) is gesproken over het nieuwe kwaliteitsbeleid van RPO. Hierin zijn ook aanbevelingen meegegeven over onder meer toetsbaarheid. De gewijzigde aanpak gaat van primair gegevensgericht naar meer systeemgericht. Dit heeft ook gevolgen voor onze toezichtsstrategie die hiertoe is herzien.

Een in 2024 ontvangen WOO verzoek is in 2025 verder in behandeling genomen. Dit heeft veel bureau capaciteit gevraagd, naast de activiteiten rondom het reguliere toezicht en de herziening van de eindtermen. Eind 2025 is ten aanzien van de te publiceren stukken om een zienswijze gevraagd van betrokken externe partijen. Begin 2026 zal naar verwachting het WOO verzoek worden afgerond.

In 2025 liep een beroep ten aanzien van een besluit op bezwaar aangaande een Wob-verzoek uit 2022. Eind 2024 is dit beroep afgewezen, ten gunste van CEA. Hiertegen is cassatie ingesteld door de bezwaarmaker bij de Hoge Raad. Behandeling hiervan zal naar verwachting pas in 2026 plaatsvinden. De indiener van het in 2024 ingediende WOO verzoek heeft, evenals in 2024, in 2025 een aantal klachten en bezwaren ingediend bij CEA ten aanzien van de eindtermen en hieraan gerelateerd tevens in 2025 een tuchtklacht ingediend jegens een van de commissieleden. Wij zien de uitkomst van de tuchtklacht met vertrouwen tegemoet.

2.1.2 Stakeholdermanagement

De commissie spreekt periodiek op bestuurlijk niveau met vertegenwoordigende organen van de onder toezicht gestelde opleidingen, het beroepenveld en andere stakeholders.

In 2025 is gesproken met AC Scholenoverleg, in combinatie met de Vereniging Aangewezen Accountancy-opleidingen. Belangrijke onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn de herziening van de eindtermen, de lopende pilots in de opleidingen alsmede de ontwikkelingen rondom AI en de invloed ervan op het onderwijsprogramma. Ook is gesproken over de toekomstige implementatie van de eindtermen en de ontwikkelingen in onderwijs en studentaantallen. CEA heeft tijdens de AC-Scholen-tweedaagse een toelichting gegeven op de uitgangspunten van het raamwerk.

Met de Permanente Werkgroep Accountancy (PWA) is eveneens overleg gevoerd. Daarin is aandacht geweest voor de pilots in de universiteiten en de herziening van de eindtermen. Ook is de PWA bijgepraat over de voortgang van de herziening van de eindtermen.

Met SRA is gesproken over de herziening van het beroepsprofiel en de herziening van de eindtermen. Daarbij is gesproken over rol van de aangesloten kantoren bij de integratie van theorie en praktijk.

Met de Young Profs van de NBA heeft CEA gesproken over de uitgangspunten voor de herziene eindtermen. Ook zijn de ervaringen met de (praktijk)opleiding en rondom duurzaamheid aan bod gekomen.

Met een afvaardiging van bestuur en directie van de NBA heeft CEA in 2025 tweemaal overleg gevoerd. Daarin is uitgebreid gesproken over de herziening van het beroepsprofiel als follow up van de aanbevelingen van de kwartiermakers. Ook de herziening van de eindtermen is daarbij aan bod gekomen. Ook de actuele bedrijfsvoering, de samenwerking op alle lopende projecten en de begroting voor 2026 en 2027 zijn aan bod gekomen.

Zoals gebruikelijk is met het ministerie van Financiën, is afgelopen jaar driemaal op bestuurlijk niveau overleg gevoerd. Belangrijke onderwerpen waren de reguliere (toezicht)activiteiten van CEA en de verantwoording daarover. Ook zijn de begroting 2026, de financiële verantwoording, de stand van zaken rondom de WOO en Wob-verzoeken en de ontvangen klachten besproken. Daarnaast is de voortgang van de herziening eindtermen aan bod geweest, evenals de opvolging van de aanbevelingen van de kwartiermakers en het bijbehorende rapport van de expertgroep educatie.

2.1.3 Bedrijfsvoering

De bureaumedewerkers van de commissie zijn in dienst van de NBA en gedetacheerd bij CEA en staan onder het gezag van de commissie. De NBA faciliteert de commissie en haar bureaumedewerkers wat betreft de huisvesting, ICT- en overige faciliteiten en de

personeelszorg. Voor de facilitering van de commissie en het bureau is tussen de Staat der Nederlanden en de NBA een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Voor het verwerken van persoonsgegevens door de NBA namens CEA is tussen de Staat, CEA en de NBA een verwerkersovereenkomst gesloten. CEA heeft een interne functionaris voor de gegevensbescherming en uit het toezicht van de functionaris zijn in 2025 geen bevindingen gekomen met betrekking tot de naleving van de wettelijke vereisten en interne procedures door CEA.

Het Rijksprogramma 'Open op Orde' heeft als doel de informatiehuishouding/-voorziening van alle departementen te verbeteren. CEA maakt, als zbo zonder rechtspersoonlijkheid, verplicht onderdeel uit van dit programma.

CEA heeft binnen de huisvesting van NBA de beschikking over een tweetal eigen kantoorruimtes. Indien deze ruimtes niet gebruikt worden door de bureaumedewerkers kan NBA van deze faciliteiten gebruik maken: hierdoor worden ruimtes efficiënt benut. Voor vergaderingen en overige activiteiten maakt CEA gebruik van de overige voorzieningen, waaronder het gemeenschappelijke bedrijfsrestaurant van het pand en de vergaderfaciliteiten. Het kantoorpand voldoet daarmee uitstekend aan de wensen van CEA. Slechts bij uitzondering wordt uitgeweken naar externe locaties.

2.1.4 Samenstelling commissie en bureau

De commissie bestaat regulier uit zeven leden, die op persoonlijke titel zijn benoemd door de minister van Financiën. De commissie wordt ondersteund door een bureau. De medewerkers van het bureau hebben een belangrijk aandeel in de voorbereiding en de uitvoering van het beleid en de taken van de commissie, alsmede in de verantwoording daarover. In de commissie hebben in 2025 geen wijzigingen plaatsgevonden.

De samenstelling van de commissie gedurende het verslagjaar was als volgt:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>	<u>Benoeming van</u>	<u>Tot</u>
mw. mr. H.G.M. van Oldeniel	Voorzitter	1-01-2023	1-01-2028
dhr. prof. dr. O.P.G. Bik RA	Lid	1-04-2022	1-04-2027
dhr. prof. dr. A.J. Brouwer RA	Lid	1-10-2021	1-10-2026
dhr. M. van Giessen AA	Lid / vicevoorzitter	1-10-2017	1-10-2027
mw. J. de Groot RA	Lid	1-09-2024	1-09-2029
dhr. H.D. Rijkse AA	Lid	1-10-2016	1-10-2026
mw. E.M. van der Velden AA	Lid	1-09-2019	1-09-2029

De commissie bespreekt tweemaal per jaar in hoeverre nevenfuncties van commissieleden de onafhankelijkheid van haar functioneren zouden kunnen beïnvloeden. Nieuwe nevenfuncties worden vooraf getoetst op verenigbaarheid met de wettelijke taken van CEA. Bijlage 1 geeft de (neven)functies van de commissieleden per 31 december 2025 weer.

De samenstelling en formatie van het bureau gedurende het verslagjaar was als volgt:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>
dhr. C.P.J.M. Bongers MSc	Secretaris
mw. Drs. K. van Gimst	Beleidsadviseur
mw. Dr. T.J. de Groot RA	Senior Beleidsadviseur
Mw. J. Wagemans -van den Bergh MSc	Kwaliteitsadviseur onderwijs
mw. Mr. Z Rahman-van der Terp	Governance officer
mw. M. M. M. de Vries	Stafmedewerker (vanaf 17-3 2025)

Per 17 Maart 2025 is de vacature voor stafmedewerker ingevuld. Hiermee is de bezetting van het bureau weer op volledige sterkte. De commissie spreekt haar dank uit aan de bureaumedewerkers voor hun inzet en de bereikte resultaten.

2.1.5 Financieel beheer

Over 2025 is het totale kostenniveau gestegen tot 1.173k. Ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging van 183k. Deze stijging is vooral het gevolg van de toegenomen bureaunkosten personeel (109k) door de invulling van de in 2024 nog openstaande vacatures en een salarisstijging die hoger is geweest dan begroot. Daaraan gekoppeld zijn de kantoorkosten 10k hoger. De commissiekosten zijn 13k hoger dan in 2024 door de extra tijd die is besteed de herziening van de eindtermen, een scholingsmiddag en de indexering van de vacatiegelden. Ook zijn de kosten van uitbesteding ten opzichte van 2024 15k hoger door het project herziening eindtermen. De advieskosten kennen een stijging van 33k door de juridische kosten gemaakt ten aanzien van een aantal procedures.

2.2 Vaststellen van de eindtermen

2.2.1 Inleiding

CEA stelt de eindtermen vast voor de accountantsopleidingen, zowel voor het theoretische deel als voor het praktijkdeel van de opleiding. Zij neemt daarbij de beroepsprofielen (voor AA en RA) in acht, zoals vastgesteld door de NBA. Daarnaast stelt CEA op grond van het Besluit accountantsopleiding 2013 ook eindtermen vast die betrekking hebben op het examen Nederlands recht voor deskundigen met een buitenlandse accountantskwalificatie. CEA herzielt periodiek de eindtermen, zodat de vakbekwaamheidseisen van accountants blijven aansluiten op de (ontwikkelingen in de) beroepspraktijk, de verwachtingen van gebruikers van diensten van accountants en op de ontwikkelingen in het onderwijs. Daartoe loopt op dit moment een herzieningstraject.

2.2.2 Project Herziening Eindtermen

In 2024 is gestart met de herziening van de eindtermen. Het project is opgeknipt in een tweetal fases: in fase 1 is een brede verkenning uitgevoerd die geleid heeft tot een raamwerk waarbinnen de eindtermen vormgegeven worden. Nadat in juni 2025 de herziening van de verordening op de beroepsprofielen is vastgesteld in de ledenvergadering van de NBA is een start gemaakt met fase 2 van de herziening. In deze fase worden de eindtermen beschreven. CEA heeft een brede groep van 50 professionals aangetrokken om bij te dragen aan het schrijven van de eindtermen. Deze groep bestaat uit een brede vertegenwoordiging uit zowel het werkveld als het onderwijs. De groep bestaat uit zowel AA's als RA's, deels functionerend als openbaar accountants maar deels ook als accountant in business. Grote kantoren, kleine kantoren, universiteiten, Hbo's zijn hierin eveneens vertegenwoordigd. De groep bestaat zowel uit ervaren professionals als young profs.

Vanuit de in 2024 bij het raamwerk betrokken kerngroep is Dhr. Waals in 2025 voorzitter geworden van de regiegroep die het proces van de totstandkoming van de eindtermen bewaakt, samen met een viertal deskundigen. In het najaar is de brede groep professionals in een zestal schrijfgroepen van start gegaan. Deze groepen werken de eindtermen uit op basis van thema's, vastgesteld tijdens fase 1. Tijdens een centrale kick off zijn zij meegenomen in de uitgangspunten en het proces. In een aantal individuele maar ook gemeenschappelijke schrijfsessies is gewerkt aan een eerste versie van de eindtermen die eind 2025 is opgeleverd.

Deze eerste versie is door het bureau en de regiegroep, samen met de commissie geharmoniseerd: de overlap tussen de eindtermen van de verschillende schrijfgroepen is in kaart gebracht en hierin zijn verbeteringen aangebracht. Ook is gekeken naar de uniformiteit van de beschrijvingen en in hoeverre voldaan is aan de uitgangspunten van het raamwerk. Op basis van deze set zal aansluitend in 2026 door een groep kwaliteitsadviseurs een beoordeling worden uitgevoerd op de eindtermen. Deze groep bestaat uit een elftal deskundigen die op individuele basis een beoordeling uitvoeren op de eindtermen. De uitkomsten van deze beoordeling zullen meegenomen worden in een herziene conceptversie. Aansluitend worden ook de zes schrijfgroepen weer betrokken in deze versie. Na de zomer van 2026 gaat CEA de concept eindtermen bespreken met alle stakeholders zodat eind 2026 een definitieve set van eindtermen zal worden vastgesteld. Met dit uitgebreide proces gelooft CEA dat gekomen wordt tot een gedragen set van eindtermen die tot een toekomstbestendige, aantrekkelijke en studeerbare opleiding zal leiden.

De lopende pilots, waartoe CEA vanaf 2023 opleidingen en kantoren heeft uitgedaagd leiden al tot veranderingen in het opleidingstraject tot accountant. Der opgedane ervaringen neemt CEA mee in de herziene eindtermen. Zie hiertoe paragraaf 2.2.5.

2.2.3 EU-duurzaamheidsrichtlijn

De eind 2022 uitgebrachte nieuwe EU-duurzaamheidsrichtlijn (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) is in 2025 nog niet geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In 2023 en 2024 heeft CEA de impact van de geconsulteerde wetgeving al wel verwerkt in de eindtermen. Deze eindtermen worden gepubliceerd zodra de implementatiewetgeving definitief is. CEA heeft deze geactualiseerde conceptversie van de eindtermen al wel gedeeld met de opleidingen, zodat zij zich hierop hebben kunnen voorbereiden. Inmiddels is de EU-duurzaamheidsrichtlijn gewijzigd ten gevolge van het omnibus pakket. Dit heeft geleid tot een afzwakking van de regelgeving en de gevolgen voor bedrijven. Voor de eindtermen heeft dit geen gevolgen. De wetgeving zal naar verwachting pas in 2026 worden geïmplementeerd in Nederland. De publicatie van de eindtermen zal aansluitend plaatsvinden. Bij het herzien van de eindtermen wordt overigens rekening gehouden met de impact van de implementatie van de CSRD.

2.2.4 Redactieraad

In 2025 is de redactieraad niet bijeen geweest. Reden hiervoor is de onderhanden zijnde herziening van de eindtermen. Na vaststelling van de eindtermen zal de redactieraad naar verwachting vanaf 2027 weer bijeen komen om periodiek advies uit te brengen aan de commissie inzake noodzakelijk geachte actualiseringen van de eindtermen.

2.2.5 Pilots

In 2025 heeft CEA twee nieuwe aanvragen voor pilots ontvangen en toegekend, naast de al lopende pilots uit 2023 en 2024. Dit betreft één pilot van een Assurance opleiding waarbij het onderwijs thematisch en geïntegreerd wordt aangeboden en één pilot van een Accountancy-MKB opleiding waarbij een combinatie aangeboden wordt van een masteropleiding en de Accountancy-MKB opleiding.

In het vierde kwartaal van 2025 is nog een nieuwe pilot aangevraagd door een universiteit om te komen tot een meer geïntegreerd programma binnen de opleiding aan de hand van thema's. De beoordeling van deze pilot heeft CEA nog onderhanden.

CEA monitort de voortgang van de lopend pilots op basis van de ervaringen van de opleidingen en studenten/trainees. De lopende evaluaties van de pilots tonen positieve

resultaten. Toch is het nog te vroeg om conclusies te kunnen trekken, zowel in algemene als specifieke zin. De deelnemende studenten tonen zich wel vrijwel unaniem tevreden. Bij de instroom pilots hebben zij waardering voor het geboden maatwerk en het erkennen van eerdere kennis en ervaring in de opleiding. Dit wordt versterkt door persoonlijke gesprekken die inzicht geven in de waarde van aanvullende modules die zij nog moeten volgen. Ook bij de pilots rondom integratie van theorie en praktijk zijn studenten enthousiast over de thematische aanpak, die aansluit bij de door hen te verrichten werkzaamheden. Ze ervaren de betere koppeling tussen theorie en praktijk waardoor hun motivatie vergroot en kennis sneller wordt opgenomen.

Alle pilots hebben een looptijd van 3 tot 5 jaar en krijgen binnen het reguliere toezicht van CEA zo nodig extra aandacht. CEA gelooft dat de pilots bijdragen aan de herziening van de eindtermen en het op basis daarvan vormgeven van herziene opleidingen. Hiermee vormen zij een belangrijke rol in het verbeteren van de accountantsopleidingen. CEA spreekt haar dank uit aan de deelnemende opleidingen en kantoren voor hun inzet en innovatiekracht en het delen van de ervaringen.

2.3 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de eindtermen

2.3.1 Toezichtstrategie

De toezichtstrategie van CEA gaat uit van gefundeerd vertrouwen, waarbij opleidingen in beginsel voor onbepaalde duur zijn aangewezen. Het toezichtregime van de commissie is risicogestuurd, waarbij de intensiteit van het toezicht verschilt al naar gelang de toezichtcategorie (normaal, actief en verscherpt) waarin een opleiding is ingedeeld. Naast doorlopend risicogestuurd toezicht op de naleving van de eindtermen door opleidingen, onderzoekt en monitort CEA ontwikkelingen die relevant zijn voor het uitoefenen van haar toezicht. Bevindingen van gepubliceerde onderzoeken worden hierin meegenomen, evenals ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De eindtermen die CEA vaststelt zien op het volledige theorie- en praktijkdeel van de accountantsopleiding. Dat omvat, naast de aangewezen postinitiële AA- en RA-opleidingen, ook de initiële bachelor- en masteropleidingen in het hbo en wo en eventuele efficiëntieprogramma's. De initiële accountantsopleidingen worden overeenkomstig de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek elke zes jaar geaccrediteerd door de NVAO. In 2024 zijn de afspraken omtrent de visitatiepanels, waarbij CEA een adviserende rol heeft, opnieuw bevestigd. In 2025 heeft CEA de inhoudsdeskundigen in de visitatiepanels goedgekeurd. Gezien het proces dat in 2025 is doorlopen zal CEA samen met de NVAO het proces rondom de visitatiepanels evalueren.

CEA monitort jaarlijks de ontwikkelingen in het hoger onderwijs die relevant zijn voor de (accreditatie van de) initiële accountantsopleidingen. Hierbij hebben de mogelijke bezuinigingen op het onderwijs mede door de dalende studentaantallen, de blijvende invloed van AI op het onderwijs en de in 2025 en 2026 lopende instellingsaccreditaties de volle aandacht van CEA.

Jaarlijks vraagt CEA bij alle aangewezen opleidingen informatie op aan de hand van een opgevraagde basisset van informatie om te beoordelen of er belangrijke ontwikkelingen zijn die relevant zijn voor haar toezicht. Alle opleidingen hebben deze basisset dit jaar weer aangeleverd. Uit de opgevraagde gegevens (cijfers en kwalitatieve informatie) volgen geen specifieke risico's voor het toezicht op individuele opleidingen. De in- en uitstroom van accountancystudenten in met name de accountancy-MKB opleidingen blijft een aandachtspunt.

In 2025 is een tweetal verzoeken binnengekomen tot intrekking van de aanwijzing. Dit betreft eenmaal een wijziging inzake een leslocatie in Curaçao en eenmaal een aangewezen opleiding voor de Accountancy MKB variant in Nederland. De aanwijzing van de leslocatie Curaçao is in 2025 ingetrokken. De aanwijzing van de Accountancy-MKB variant is in 2025 afgebouwd en zal naar verwachting in 2026 worden ingetrokken.

Eind 2025 is een wijzigingsverzoek ingediend van een assurance opleiding om de aanwijzing uit te breiden met een leslocatie in Curaçao. Deze aanvraag is eind 2025 in behandeling genomen. Begin 2026 zal hierover een besluit worden genomen.

Een actueel overzicht van alle aangewezen [AA](#)- en [RA](#)-opleidingen is te vinden op [de website](#).

2.3.2 Aanwijzen en toezicht eindtermen AA-opleidingen

In totaal tien AA-opleidingen beschikken over een aanwijzing van CEA, waarvan negen voor de oriëntatie Accountancy-MKB en één voor de oriëntatie Assurance.

De meeste opleidingen zijn relatief kleinschalig, maar door de onderlinge samenwerking (AC-scholenoverleg en VAAC) worden de krachten gebundeld in bijvoorbeeld het ontwikkelen, afnemen en beoordelen van toetsen. CEA houdt periodiek overleg met deze samenwerkingsverbanden en bespreekt dan relevante ontwikkelingen in het hoger onderwijs of accountantsberoep.

Met alle AA-opleidingen zijn in 2025 voortgangsgesprekken gevoerd. Deze gesprekken richtten zich zowel op de relevante ontwikkelingen bij de opleidingen als op de herziening van de eindtermen. Ook is aandacht geschonken aan de invloed van AI op het curriculum en het onderwijs zelf. Uit de voortgangsgesprekken zijn geen specifieke risico's gesignaleerd voor het toezicht op individuele opleidingen.

In 2025 is één verzoek binnengekomen tot intrekking van de aanwijzing. Deze opleiding is in 2025 afgebouwd en CEA ziet vanuit de zorgplicht van opleidingen voor studenten er op toe dat de opleiding de studenten adequate faciliteiten biedt om ofwel over te stappen naar een andere opleiding ofwel om het programma voor ultimo 2025 af te ronden.

In 2025 is door een opleiding een verzoek tot wijziging van de aanwijzing ingediend leidend tot een aangepaste toetsing voor een vakgebied. CEA heeft hierop in 2025 een toetsing uitgevoerd en zal dat ook in 2026 monitoren.

Aan het eind van 2025 zijn acht AA-opleidingen ingedeeld in de risicocategorie 'normaal toezicht', en twee in 'actief toezicht'. Deze opleidingen hebben een verbeterplan onderhanden. In 2026 zal de CEA monitoren dat verbetermaatregelen van de opleidingen onder actief toezicht worden geïmplementeerd.

CEA heeft verder in 2025 geen meldingen van incidenten ontvangen van de aangewezen AA-opleidingen.

2.3.3 Aanwijzen en toezicht eindtermen RA-opleidingen

Acht RA-opleidingen beschikken over een aanwijzing van CEA, allemaal voor de oriëntatie Assurance. Er is één wijziging geweest in de aanwijzingen: dit betreft het stopzetten van één van de leslocaties van de desbetreffende opleiding. In 2025 is één opleiding gestart met een Engelstalig programma van de opleiding. Deze opleiding wordt meegenomen in het reguliere toezicht.

In 2025 is een aanvraag binnengekomen voor een leslocatie in Curaçao van een van de aangewezen opleidingen. Het programma is identiek aan het programma in de Nederlandse leslocatie. CEA heeft deze aanvraag onderhanden en zal naar verwachting begin 2026 hierover een besluit nemen.

CEA heeft in 2025 één melding van een tentamenincident ontvangen van een aangewezen RA-opleiding. Dit incident is adequaat opgepakt en opgelost door de opleiding.

Alle RA-opleidingen zijn eind 2025 ingedeeld in de risicocategorie 'normaal toezicht'.

2.4 Toetsen van de eindtermen van de praktijkopleidingen

2.4.1 Inleiding

CEA toetst jaarlijks of de praktijkopleidingen (tot AA en RA) voldoen aan de eindtermen. Hierbij baseert CEA zich in beginsel op het stelsel van kwaliteitsbeheersing dat de RPO heeft ingericht om te borgen dat alle trainees aan de eindtermen voldoen. De toezichtcyclus van CEA sluit aan op de planning- en controlcyclus (hierna P&C-cyclus) van de RPO. Door het tijdsverloop van deze cycli bevat dit jaarverslag de definitieve uitkomsten van het toezicht over 2024 en de voorlopige bevindingen over 2025.

2.4.2 Toezicht eindtermen 2024

In het jaarverslag 2025 zijn de voorlopige uitkomsten van het toezicht op de eindtermen van de praktijkopleidingen over 2024 opgenomen. In het vierde kwartaal van 2025 heeft CEA haar definitieve bevindingen met de RPO besproken en ook schriftelijk gecommuniceerd. CEA past een gefaseerde toezichtstrategie toe sinds de RPO in 2023 een nieuw kwaliteitsbeleid heeft geïmplementeerd. Een dossieronderzoek van RPO's kwaliteitsborging is onderdeel van de toezichtactiviteiten. Dit vraagt meer capaciteit waardoor een aantal activiteiten en de rapportering in de tijd zijn opgeschoven.

In haar toezicht over kalenderjaar 2024 heeft CEA de definitieve opzet, bestaan en werking van RPO's kwaliteitssysteem wederom in zijn geheel getoetst. Sinds de implementatie in 2023 heeft de RPO de kwaliteitssystematiek periodiek geëvalueerd en verbetermaatregelen doorgevoerd. Deze zien op de kwaliteit van verslaglegging, het toepassen van data-analyse, het differentiëren van beleid en risicoanalyse naar type stagebureau en het bevorderen van uniforme en consistente oordeelsvorming. CEA ziet dat deze maatregelen effect sorteren en RPO-functionarissen en stagebureaus kennis en ervaring opbouwen in de nieuwe systematiek. Wel constateert CEA dat de RPO nog stappen heeft te zetten om het kwaliteitsbeleid en de rapportage daaruit volledig in te bedden. Het gaat dan met name om de oordeelsvorming van de RPO en de verantwoording hierover naar CEA. De herleidbaarheid, zichtbaarheid, reproduceerbaarheid en navolgbaarheid hoe de RPO tot haar kwaliteitsoordeel komt en de vertaling naar een risicoanalyse en maatregelen behoeft nog verdere verbetering. CEA heeft in haar rapportering over kalenderjaar 2024 concrete aanbevelingen gedaan die met name zien op de verantwoording van de RPO over de praktijkopleidingen.

CEA ziet geen aanwijzingen dat de eindtermen van de praktijkopleidingen in 2024 onvoldoende geborgd zijn. (De kwaliteit van) het geïntegreerd slotexamen mitigeert bovendien de eventuele risico's afdoende. Bovendien versterkt het continue verbeterproces van RPO's kwaliteitssysteem CEA's vertrouwen hierin. Gedurende 2025 hebben CEA en de RPO regelmatig overlegd en de voortgang in de kwaliteitszorg besproken. Zo heeft de RPO CEA tussentijds geïnformeerd over de verbetermaatregelen

die op dat vlak zijn gedefinieerd of doorgevoerd. Verder bestond geen aanleiding voor het doen van een aanvullend (thema)onderzoek noch voor het uitvoeren van werkzaamheden op de naleving van de eindtermen door CEA zelf.

2.4.3 Toezicht 2025: Vervolg op doorontwikkelen van RPO's kwaliteitssysteem en de praktijkopleidingen

Gedurende 2025 heeft CEA verschillende overleggen gevoerd met de RPO over de voortgang van hun planning en uitkomsten van de kwaliteitsborging. In 2025 heeft de RPO conform haar meerjarenplan de beoordeling van stagebureaus en geaccrediteerde aanbieders volgens de nieuwe systematiek afgerond. Uit de bezoeken aan stagebureaus en aanbieders blijken geen structurele bevindingen of risico's die maatregelen van de RPO vragen. Wel ziet de RPO bepaalde risico's en uitdagingen bij een aantal stagebureaus op het gebied van hun kwaliteitszorg. De RPO heeft aanwijzingen gegeven waar nodig en organiseert voor stagebureaus bijeenkomsten om 'good practices' te delen en duidelijkheid te geven over RPO's kwaliteitseisen en normen.

De kwaliteitszorg van het mondeling geïntegreerd slotexamen liep in 2025 volgens planning. Uit de evaluaties onder examinatoren en trainees tot nu toe volgen net als voorgaande jaren geen bevindingen die om nader onderzoek of opvolging van de RPO vragen. Het aantal klachten of bezwaren is gering en wordt naar behoren en tevredenheid van betrokkenen behandeld.

CEA heeft van de RPO verder geen meldingen van incidenten of signalen ontvangen die om onderzoek en/of maatregelen vragen. De RPO heeft oog voor de ontwikkelingen op het gebied van AI en de risico's die dit heeft voor de praktijkopleidingen. In 2024 heeft de RPO haar (fraude)beleid al geüpdatet en met betrokkenen gecommuniceerd om stagebureaus, trainees en andere betrokkenen op de risico's van AI te wijzen. In 2025 heeft de RPO een handleiding voor trainees uitgebracht over het verantwoord gebruik van AI-tools binnen de praktijkopleiding.

In 2025 heeft de RPO CEA ook tussentijds geïnformeerd over de stappen die de RPO zet in het doorontwikkelen en optimaliseren van haar kwaliteitssysteem. Het gaat dan om hoe de RPO de aanbevelingen van CEA opvolgt over het vastleggen en verantwoorden van RPO's oordeelsvorming. CEA verwacht dit terug te zullen zien in RPO's verantwoording over 2025.

Twee ontwikkelingen vormen wel punten aandacht voor CEA: het IT systeem voor de praktijkopleidingen en de capaciteit van RPO. Met het optimaliseren van RPO's kwaliteitssysteem is data-analyse meer en meer van belang. Het IT-systeem waarover de NBA momenteel beschikt, kan in de nieuwe kwaliteitssystematiek niet voldoende aan de wensen en behoeften van de RPO en de stagebureaus bijdragen. Verbetertrajecten hierin zijn doorgeschoven van het najaar van 2025 naar het najaar van 2026. De RPO is hiervoor afhankelijk van de IT-capaciteit van de NBA. Tot die tijd is het verzamelen van data bij stagebureaus een deels handmatig en foutgevoelig proces met risico's voor de kwaliteit van managementinformatie.

Het tweede aandachtspunt is de capaciteit van de RPO. Maart 2025 is de RPO-voorzitter teruggetreden wegens het verstrijken van diens benoemingstermijn. Ondanks verschillende inspanningen heeft de RPO nog geen nieuwe vaste voorzitter kunnen werven. Momenteel wordt de voorzittersrol adequaat waargenomen door een RPO-lid. CEA wijst de RPO en ook de NBA erop dat de implementatie van de herziene eindtermen de komende jaren veel van de RPO zullen vragen. Dit vraagt om een vaste en volledige bezetting van de RPO om hier sturing aan te geven.

Naast de uitvoering en kwaliteitsborging van de praktijkopleidingen heeft CEA ad hoc met de RPO overleg gevoerd over het bevorderen van vernieuwingen in de accountantsopleiding als geheel en in de praktijkopleiding an sich. Zo is de digitale omgeving voor trainees onlangs geüpdatet om de effectiviteit en efficiëntie van de praktijkopleidingen te verbeteren. De RPO gaat deze periodiek met gebruikers evalueren om deze door te ontwikkelen.

Daarnaast werken CEA en de RPO samen om de innovaties en pilots van stagebureaus en onderwijsinstellingen op het gebied van themagericht onderwijs en integratie van theorie en praktijk te faciliteren, monitoren en evalueren. Hieruit wordt duidelijk waar de knelpunten zitten en wat nodig is om dit proces te stroomlijnen. Dit geeft de RPO waardevolle input voor het vormgeven van het opleidings- en toetsprogramma van de praktijkopleidingen.

De RPO zet de beweging naar een toekomstbestendige en studeerbare accountantsopleiding voort door de integratie van theorie en praktijk te helpen vormgeven. Volgens de RPO is dit een uitdaging gezien het aantal stagebureaus en onderwijsinstellingen. Om die reden wordt vanuit de NBA op initiatief van de RPO een programma gestart om in goed overleg met alle betrokkenen uit de beroepspraktijk en het onderwijsveld tot afspraken te komen voor de vereiste samenwerking hierin. CEA is positief over dit initiatief en sluit waar nodig aan om kennis en inzichten te delen.

2.5 Toezicht afgeven verklaringen van vakbekwaamheid

De NBA is op basis van artikel 54 van de Wet op het accountantsberoep (Wab) verantwoordelijk voor het afgeven van verklaringen van vakbekwaamheid aan in het buitenland gekwalificeerde accountants. CEA toetst of bij het beoordelen van de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's en bij de wettelijk verplichte examens de eindtermen adequaat in acht zijn genomen.

CEA voert jaarlijks een risicoanalyse uit en elke twee jaar toezichtactiviteiten. De NBA dient ons bij ontwikkelingen of veranderingen in het regelgevend kader tijdig te informeren. Dit jaarverslag deelt de uitkomsten van haar toezicht over de kalenderjaren 2023 en 2024 plus de ontwikkelingen tot nu toe.

Uitkomsten toezicht 2023-2024

Uit dossieronderzoek over 2023 en 2024 komt naar voren dat bij de beoordeling van de gelijkwaardigheid de NBA de eindtermen adequaat in acht heeft genomen. Waar mogelijk heeft de NBA relevante werkervaring, activiteiten in het kader van permanente educatie en aanvullende opleidingen van de kandidaten meegewogen in haar oordeel. CEA kan zich in de aanpak en gehanteerde criteria vinden. Zo kan een accountant bij een Nederlandse werkgever voor de dekking van de eindtermen voor de praktijkopleiding aftekenen op basis van de opgedane kennis en werkervaring van de kandidaat in Nederland.

CEA stelt verder vast dat de kwaliteit van de wettelijk verplichte examens op orde is en daarin de actualiteit en eindtermen in voldoende mate zijn geborgd. De NBA heeft eind 2023 het programma en examinatoren geëvalueerd. Hieruit komen geen bevindingen die om maatregelen vragen. De slagingspercentages van 2023 en 2024 geven verder ook geen reden tot zorg. Het examenprogramma is in 2024 geactualiseerd met het oog op duurzaamheid en de verwachte implementatie van de CSRD-wetgeving.

Uit ons toezicht volgen een aantal aandachtspunten. Op basis van het dossieronderzoek ziet CEA risico's als gevolg van artificial intelligence (AI) bij het vaststellen van de authenticiteit van getuigschriften en kwalificaties. Wij hebben de NBA aanbevolen om een risicoanalyse uit te voeren en mitigerende maatregelen te treffen, waaronder de aanwijzing om een mondeling gesprek met de betreffende kandidaat vast onderdeel te laten blijven bij de beoordeling. Tenslotte is de NBA gevraagd om in de besluiten naar kandidaten de kritieke overwegingen en motivering helder samen te vatten. Het is voor ons toezicht van belang dat de criteria, overwegingen en beoordelingen aantoonbaar en herleidbaar zijn.

Ontwikkelingen in 2025

Tot op heden zijn alle partijen nog in afwachting van de definitieve wetswijziging om te bepalen hoeveel ruimte de NBA zal hebben bij de beoordeling van accountants van buiten de EU/EER. De NBA treft al wel voorbereidingen in de aanvraagprocedures en het regelgevend kader op basis van haar kennis en ervaring tot nu toe voor de Wijzigingswet accountancysector die per 1 juli 2026 in werking treedt.

In 2025 hebben CEA en de NBA overlegd in hoeverre de implementatie van de EU-duurzaamheidsrichtlijn van invloed is op het afgeven van een verklaring van vakbekwaamheid. Zodra CEA de aangepaste eindtermen in het kader van duurzaamheid formeel publiceert, stemt zij met de NBA het geactualiseerde beleid, regelgevend kader en examenprogramma verder af.

De NBA heeft een wederzijdse erkenningsregeling met Zuid-Afrika geëvalueerd en naar aanleiding hiervan maatregelen getroffen. Om de gelijkwaardigheid met de accountantsopleiding in Nederland te borgen zijn aanvullende eisen gesteld en is de aanvraagprocedure daarop aangepast.

Bovenstaande ontwikkelingen neemt CEA mee in haar risicoanalyse en plan van aanpak voor het toezicht over 2025 en 2026. Het aantal aanvragen in 2025 week niet af van het gemiddelde en CEA heeft afgelopen jaar geen maatregelen moeten nemen naar aanleiding van eventuele incidenten of signalen uit het onderwijs- of werkveld.

Vooruitblik en begroting 2026

Het risicogestuurd toezicht van CEA op de aangewezen accountantsopleidingen omvat de gebruikelijke toezichtactiviteiten. Uitgangspunt is en blijft overigens dat de opleidingen CEA proactief informeren over belangrijke veranderingen en ontwikkelingen die impact kunnen hebben op de borging van de eindtermen. Verder moeten opleidingen incidenten direct bij CEA melden.

In 2026 voert CEA met alle stakeholders gesprekken waarbij de op handen zijnde wijzigingen ten gevolge van de herziene eindtermen aan bod komen. Alle aangewezen opleidingen leveren ook in 2026 de basisset van informatie aan. Op basis van de uitkomsten van de analyse van de basissets vinden zo nodig gesprekken plaats met de aangewezen opleidingen. De basisset 2026 zal ten opzichte van 2025 licht gewijzigd zijn op basis van de actuele ontwikkelingen in het vakgebied, onderwijskundige ontwikkelingen alsmede de herziening van de eindtermen.

De uitkomsten van de gesprekken, de basisset van informatie en eventuele meldingen van incidenten vormen input voor de herijking van de risicoanalyse in het najaar van 2026. Op basis van de herziene eindtermen wordt in 2027 verder ingezoomd op de implementatie van de eindtermen in de curricula van de aangewezen opleidingen. Daarin worden ook de uitkomsten van de monitoring van ontwikkelingen in de beroepspraktijk en het hoger onderwijs meegenomen. Eind 2026 stelt CEA ook de begroting voor het jaar 2028 op.

Zoals gebruikelijk rondt CEA het eerste halfjaar van 2026 het toezicht op de eindtermen van de praktijkopleidingen van het afgelopen jaar af. Dan start ook weer het reguliere toezicht op de eindtermen van de praktijkopleiding 2026. Ook dit toezicht zal in het teken staan van de herziening van de eindtermen.

Het belangrijkste project voor CEA in 2026 is de lopende herziening van de eindtermen. Het in 2025 vastgestelde raamwerk met daarin de uitgangspunten voor de eindtermen is uitgangspunt voor het schrijfproces dat najaar 2025 van start is gegaan. In 2026 wordt dit schrijfproces, dat begeleid wordt door een regiegroep, naar verwachting rond de zomer afgerond. Het najaar wordt gebruikt om de eindtermen in concept met alle stakeholders te bespreken gericht op de acceptatie en uitvoering in de opleidingen ervan. Naar verwachting zullen de eindtermen eind 2026 worden vastgesteld door de commissie.

De commissie evalueert periodiek haar eigen functioneren en dat van het bureau. Dat zal ook in 2026 plaatsvinden.

Mogelijkerwijs kan de uitspraak van het beroep inzake het Wob verzoek uit 2022 en de ingediende tuchtklacht jegens een commissielid extra juridische kosten met zich meebrengen in 2026, naast een beroep op de capaciteit van het bureau en commissie. Dat geldt eveneens voor een eind 2024 gedaan WOO-verzoek en ingediende klachten.

Begroting 2026

De begroting 2026 van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is vastgesteld in de vergadering van 11 december 2024. Op 25 maart 2025 heeft CEA de instemming van de minister van Financiën met de begroting 2026 ontvangen. De begroting 2027 wordt pas na vaststelling van dit jaarverslag opgesteld en ter instemming aan de minister van Financiën voorgelegd.

	Begroting 2026
Baten	
<i>Doorbelasting aan NBA</i>	<i>1.253.650</i>
Totaal baten	1.253.650
Lasten	
Doorbelaste personeelskosten	761.900
Doorbelaste kantoorkosten	166.960
Overige (doorbelaste) bureaunkosten	35.900
<i>Totaal bureaunkosten</i>	<i>964.760</i>
<i>Commissiekosten</i>	
Vacatiegelden commissieleden	116.450
Reis- en verblijfkosten	5.190
Training en ontwikkeling	12.500
<i>Totaal commissiekosten</i>	<i>134.140</i>
<i>Overige lasten</i>	
Uitbesteding werkzaamheden	69.500
Vergoeding subcommissies	3.600
Vergaderkosten	5.170
Advieskosten	53.300
Overige kosten	23.180
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>154.750</i>
Totaal lasten	1.253.650
Saldo baten minus lasten	0

Amsterdam, 18 februari 2026

Mevr. mr. H.G.M. van
Oldeniel
Voorzitter

Dhr. M. van Giessen AA
Vicevoorzitter

Dhr. prof. dr. O.P.G. Bik RA
Lid

Dhr. prof. dr. A.J. Brouwer RA
Lid

Mevr. J. de Groot RA
Lid

Dhr. H.D. Rijkse AA
Lid

Mevr. E.M. van der Velden AA
Lid

Jaarrekening 2025

Balans

	2025 €	2024 €		2025 €	2024 €
Activa			Passiva		
Vorderingen	955	1.870	1 Kortlopende schulden	234.905	198.811
Bank	233.950	196.940	2		
	234.905	198.811		234.905	198.811

Staat van baten en lasten

	1-1-2025 t/m 31-12-2025 €	1-1-2024 t/m 31-12-2024 €	Bijgestelde Begroting 2025 €
Baten			
Bijdrage beroepsorganisatie	1.172.762	989.027	1.248.946
Rentebaten	955	1.871	-
Totaal baten	1.173.717	990.898	1.248.946
Lasten			
Bureaunkosten	874.644	757.508	926.336
Commissiekosten	128.769	115.948	134.700
Overige lasten	170.304	117.442	187.910
Totaal lasten	1.173.717	990.898	1.248.946
Saldo van baten en lasten	0	0	0

TOELICHTING

Algemeen

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan zonder rechtspersoonlijkheid. De taken van de commissie zijn geregeld in de Wet op het accountantsberoep en omvatten:

- het vaststellen van de eindtermen voor de accountantsopleidingen in Nederland;
- het aanwijzen van de opleidingen die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd overeenkomstig de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- het toetsen van de praktijkopleiding aan de mate waarin wordt voldaan aan de eindtermen;
- het toezien of bij de beoordeling van de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's door de NBA en in de voor de verklaring van vakbekwaamheid wettelijk verplichte examens van de NBA de Nederlandse eindtermen in voldoende mate zijn geborgd.

Het boekjaar 2025 loopt van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025. Als vergelijkende cijfers zijn de gegevens van het boekjaar 2024 opgenomen.

De minister van Financiën heeft, overeenkomstig artikel 53, lid 2 van de Wab, op 27 februari 2024 ingestemd met de oorspronkelijke begroting 2025 van CEA. In de loop van het boekjaar 2025 werd duidelijk dat de goedgekeurde begroting 2025 niet toereikend werd geacht. Voornaamste redenen hiervoor waren de extra activiteiten inzake de eindtermen en de hogere dan ingeschatte doorbelaste personeelskosten door een hogere indexering en het aantrekken van personeel dat hoger is ingeschaald. De herrekende begroting is, voorzien van een zienswijze van NBA, ter goedkeuring voorgelegd aan de minister van Financiën. Deze heeft op 20 november 2025 goedkeuring verleend. Onderstaand is de originele begroting naast de begrotingswijziging opgenomen.

	Begroting 2025 (goedgekeurd)	Begrotings- wijziging 2025 (goedgekeurd)
Baten		
<i>Doorbelasting aan NBA</i>	<i>1.140.540</i>	<i>1.248.946</i>
Totaal baten	1.140.540	1.248.946
Lasten		
Doorbelaste personeelskosten	677.640	725.661
Doorbelaste kantoorkosten	166.635	166.635
Overige (doorbelaste) bureaunkosten	33.040	34.040
<i>Totaal bureaunkosten</i>	<i>877.315</i>	<i>926.336</i>
<i>Commissiekosten</i>		
Vacatiegelden commissieleden	106.000	126.700
Reis- en verblijfkosten	5.000	5.000
Training en ontwikkeling	12.500	3.000
<i>Totaal commissiekosten</i>	<i>123.500</i>	<i>134.700</i>
<i>Overige lasten</i>		
Uitbesteding werkzaamheden	67.000	104.200
Vergoeding subcommissies	10.715	-

	Begroting 2025 (goedgekeurd)	Begrotings- wijziging 2025 (goedgekeurd)
Vergaderkosten	5.360	9.960
Advieskosten	32.850	49.950
Overige kosten	23.800	23.800
<i>Totaal overige lasten</i>	<i>139.725</i>	<i>187.910</i>
Totaal lasten	1.140.540	1.248.946
Saldo baten minus lasten	0	0

In de toelichting per post van de staat van baten en lasten worden de cijfers over 2025 zowel geanalyseerd ten opzichte van de herrekenende begrote bedragen van 2025 als de werkelijke bedragen van 2024.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. De in de jaarrekening verantwoorde bureaukosten betreffen voornamelijk de door de NBA doorbelaste kosten voor:

- de medewerkers van het secretariaat (brutosalarissen, sociale lasten, pensioenlasten, reiskosten) verhoogd met een opslag voor HRM en de kosten van opleidingen;
- huur, werkplekkosten en kosten salarisadministratie per medewerker;
- andere diensten zoals catering, porti, mobiele telefoon, parkeerkosten, beheer website en licenties voor gebruik van een documentmanagementsysteem en een elektronische vergadertool.

Balans op 31 december

	31-12-2025 €	31-12-2024 €
ACTIVA		
<u>(1) Vorderingen</u>		
Nog te ontvangen rentebaten over boekjaar	955	1.870
Totaal vorderingen per 31 december	955	1.870

Betreft de rentebaten over het boekjaar van de zakelijke spaarrekening die de commissie bij de ING Bank N.V. aanhoudt.

(2) Bank

Betaalrekening	158.935	68.795
Spaarrekening	75.015	128.145
Totaal banksaldi per 31 december	233.950	196.940

De commissie beschikt regelmatig over overtollige liquide middelen, zijnde het verschil tussen de ontvangen voorschotten van de beroepsorganisatie in de bijdrage van de lasten van CEA en de betaalde lasten. De overtollige liquide middelen worden tijdelijk op een zakelijke spaarrekening gezet. Het saldo per 31 december 2025 betreft het verschil tussen de van de NBA ontvangen voorschotten en de lasten over 2025 en de verplichting voor vakantiedagen. Dit saldo is gestegen door de hogere voorschotbedragen vanuit NBA.

PASSIVA

	31-12-2025€	31-12-2024€
<u>(3) Kortlopende schulden</u>		
Verschuldigd aan beroepsorganisatie over het boekjaar	132.508	147.102
Verplichtingen uit hoofde van vakantiedagen	45.875	21.532
Nog te ontvangen facturen	50.732	24.193
Nog te betalen vacatiegelden en reiskosten	4.468	5.956
Nog te betalen bedragen	1.322	27
Totaal per 31 december	234.905	198.810

De stijging van de nog te ontvangen facturen ligt in de inhuur van externe deskundigen inzake de herziening van de eindtermen, alsmede juridische kosten.
De verplichtingen uit hoofde van vakantiedagen omvatten de per 31 december 2025 nog niet opgenomen vakantiedagen van de bureaumedewerkers. Deze post is circa 24,3k hoger dan in 2024 doordat in 2025 minder vakantiedagen opgenomen zijn en de bezetting vanaf maart 2025 volledig op sterkte is.

	31-12-2024 €	31-12-2024
Verschuldigd aan beroepsorganisatie over het boekjaar		
Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo verschuldigd op 1 januari	147.102	305.301
Betaling	(147.102)	(305.301)
Bijdrage in de lasten van het boekjaar	(1.172.762)	(989.027)
Ontvangen voorschotbijdragen	1.140.540	970.675
Eindafrekening bureaunkosten	2.272	(60)
Nog te betalen bureaunkosten	162.458	165.514
Saldo op 31 december	132.508	147.102

Het verschil in kortlopende schulden met 2024 wordt vooral verklaard doordat de initiële begroting in 2025 is overschreden en tot een herziene begroting heeft geleid. Hierdoor is het verschil tussen de in rekening gebrachte voorschotbijdragen aan NBA, die gebaseerd zijn op de initiële begroting en de werkelijke lasten lager dan in 2024, toen sprake was van een kleinere overschrijding van de begroting. De afrekening van CEA met de NBA vindt uiteindelijk plaats op basis van de werkelijke lasten. Per 31 december 2025 is ruim 32k te weinig in rekening gebracht aan de beroepsorganisatie, in 2024 bedroeg dat 18k te weinig. De eindafrekening bureaunkosten is ten opzichte van 2024 door nagekomen posten gestegen.

Staat van baten en lasten over 2024

	1-1-2025 t/m 31-12-2025 €	1-1-2024 t/m 31-12-2024 €	Bijgestelde Begroting 2025 €
--	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

BATEN

(5) Bijdrage beroepsorganisatie

Wettelijk is bepaald dat de lasten van de commissie worden gedragen door de Nederlandse beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

Totaal bijdrage beroepsorganisatie	1.172.762	990.898	1.248.946
------------------------------------	-----------	---------	-----------

De bijdrage van de beroepsorganisatie is gelijk aan de totale lasten van de commissie minus de ontvangen rentebaten. De bijdrage is circa 182k hoger dan in 2024 en circa 76k beneden de bijgestelde begroting. De verklaring hiervoor is opgenomen bij de toelichting op de ontwikkeling van de verschillende kostenposten hieronder.

LASTEN

(6) Bureaukosten

Doorbelaste personeelskosten	716.272	607.711	725.661
Doorbelaste kantoorkosten	139.727	129.302	166.635
Overige (doorbelaste) bureaukosten	18.645	20.495	34.040
Totaal bureaukosten CEA	874.644	757.508	926.336

De bureaukosten bevatten de door de NBA doorberekende werkelijke personeelskosten van de bureaumedewerkers, inclusief een opslag voor HRM-diensten. De personeelskosten zijn ruim 9k lager dan opgenomen in de herrekenende begroting en 109k hoger dan vorig jaar. De stijging ten opzichte van 2024 komt door de indexatie van de salarissen die circa 3,5% hoger is uitgevallen dan begroot door enerzijds een hogere inflatie dan ingeschat bij het opstellen van de begroting eind 2023 en periodieke indexeringen. Ook is in 2024 een medewerker aangetrokken met een hoger functieniveau, gegeven de complexiteit van de werkzaamheden.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting zijn de doorbelaste personeelskosten 9k lager: na herrekening van de begroting bleek een salarisverrekening niet mee te zijn genomen; deze is alsnog verrekend.

De doorbelaste kantoorkosten zijn de kosten voor huur en werkplekken van de bureaumedewerkers, zoals die door de NBA zijn doorbelast. Deze zijn berekend als een vast bedrag per medewerker. De kosten zijn afgerond conform de begroting. De kosten zijn in 2024 10,4k lager doordat over 2024 de gemiddelde bezetting van het bureau lager was. Ten opzichte van de begroting zijn de kosten 26,9k lager doordat het ingeschatte bedrag door NBA per FTE lager is uitgevallen.

De overige bureaunkosten betreffen de kosten voor het gebruik van een documentmanagementsysteem en een vergadertool, hosting van onze website www.cea.nl, catering, parkeren, porti, mobiele telefonie en opleidingen van medewerkers. Deze kosten worden grotendeels door de NBA aan CEA doorberekend en deels door CEA zelf ingekocht. De kosten liggen 15,4k lager dan begroot en 1,8k lager dan vorig jaar. Dit komt vooral doordat ten opzichte van de begroting circa 10k minder is besteed aan opleidingen in 2025 en 5,4k minder kosten zijn gemaakt voor automatisering en telefonie. Ten opzichte van 2024 zijn de kosten voor het documentmanagementsysteem en de vergadertool lager.

	1-1-2025 t/m 31-12-2025 €	1-1-2024 t/m 31-12-2024 €	Bijgestelde Begroting 2025 €
--	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

(7) Commissiekosten

Vacatiegelden commissieleden	119.527	104.822	126.700
Reis- en verblijfkosten	6.229	5.877	5.000
Training en ontwikkeling	3.013	5.250	3.000
Totaal	128.769	115.948	134.700

De commissiekosten zijn 5,9k lager dan de bijgestelde begroting, en 12,8k hoger dan vorig jaar. De onderschrijding ten opzichte van de begroting is het gevolg van een conservatief ingeschatte bijstelling voor extra bijeenkomsten die niet geheel nodig bleek. De in 2025 hogere kosten ten opzichte van 2024 zijn vooral gelegen in het feit dat de vacatiegeldvergoeding is aangepast, een extra commissievergadering is gehouden en activiteiten rondom herziening van de eindtermen zijn verricht die niet begroot waren.

De tijdsbesteding van de uitgevoerde activiteiten in 2025 zijn hieronder samengevat:

	Werkelijk 2025		Werkelijk 2024		Bijgestelde Begroting 2025	
	Vrz.	Leden	Vrz.	Leden	Vrz.	Leden
Commissievergaderingen, incl. strategiedag	19,50	106,50	11,00	69,00	20,00	100,00
Stakeholdermanagement	13,50	12,00	8,50	5,50	15,00	15,00
Bureaumanagement	6,00	2,00	6,00	-	6,00	2,00
Vaststellen/onderhoud eindtermen ¹	5,00	29,50	14,00	79,00	10,00	50,00
Doorlopend toezicht eindtermen theoretische opleidingen	9,50	17,50	9,50	12,50	10,00	20,00
Doorlopend toezicht eindtermen praktijkopleiding	3,00	4,50	1,50	7,00	4,00	10,00
Toezicht op afgeven verklaringen van vakbekwaamheid ²	-	-	-	-	-	-
Overige activiteiten	13,50	39,00	14,00	25,50	10,00	25,00
Totaal aantal dagdelen	70,00	211,00	64,50	198,50	75,00	222,00

¹ Betreft voornamelijk het project herziening eindtermen.

² Vond plaats tijdens reguliere commissievergaderingen.

De werkelijke tijdsbesteding van de commissievergaderingen is 16 dagdelen lager dan de bijgestelde begroting. Enerzijds is dit het gevolg van een in de herrekenende begroting conservatief ingeschat aantal dagdelen rondom de herziening. Anderzijds zijn de overige activiteiten hoger geweest door een aantal diverse werkzaamheden. In 2024 zijn voor het vaststellen van het raamwerk van de eindtermen meer dagdelen besteed, opgenomen onder vaststellen/onderhoud eindtermen. De activiteiten gericht op de herziening in 2025 zijn lager. Voor het stakeholdermanagement zijn, eveneens in het kader van de herziening 11,5 dagdelen extra besteed in 2025 ten opzichte van 2024.

	1-1-2025 t/m 31-12-2025 €	1-1-2024 t/m 31-12-2024 €	Bijgestelde Begroting 2025 €
--	------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

(8) Overige lasten

Uitbesteding werkzaamheden	89.787	74.716	104.200
Advieskosten	53.445	20.155	49.950
Vergoeding subcommissies	-	954	-
Vergaderkosten	9.174	7.552	9.960
Overige kosten	17.898	14.065	23.800
Totaal	170.304	117.442	187.910

De overige lasten blijven 17,6k beneden de begroting. Dit komt vooral doordat de begrote kosten ad 104,2 voor uitbesteding werkzaamheden 14,4k lager zijn dan begroot. Hierin zijn voornamelijk kosten opgenomen voor de herziening van de eindtermen die uiteindelijk lager zijn gebleven. De onder advieskosten opgenomen juridische kosten zijn ten gevolge van een tuchtklacht 3,5k hoger uitgevallen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Het ministerie van Financiën heeft een overeenkomst van dienstverlening afgesloten voor onbepaalde tijd met NBA. Hierin is overeengekomen dat NBA medewerkers en faciliteiten ter beschikking stelt voor het beheer van het CEA secretariaat en de ondersteuning. De kosten hiervan brengt NBA in rekening bij CEA en zijn verantwoord onder bureaunkosten. De overeenkomst kent een opzegtermijn van 12 maanden. CEA brengt jaarlijks de kosten van alle door haar verrichtte werkzaamheden, conform de goedgekeurde begroting krachtens artikel 53, lid 1 in rekening bij NBA.

In 2025 is een tuchtklacht binnengekomen jegens een commissielid. In 2026 zal hiertoe een zitting van de accountantskamer plaatsvinden. Hiertoe zullen naar verwachting juridische kosten worden gemaakt, evenals juridische kosten voortkomend uit lopende procedures die hun grondslag in 2025 of eerder vinden.

WNT-verantwoording 2025 Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

Voor de WNT-verantwoording van de commissieleden en de secretaris van CEA wordt verwezen naar de WNT-verantwoording 2025 van het ministerie van Financiën in de Rijksverantwoording 2025.

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Commissie Eindtermen Accountantsopleiding

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Commissie Eindtermen Accountantsopleiding te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Commissie Eindtermen Accountantsopleiding per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven" en het "Controleprotocol financiële verantwoording CEA" (bijlage 1 Toezichtarrangement CEA).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de winst- en verliesrekening over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Commissie Eindtermen Accountantsopleiding zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Verantwoording;
- Verslag van werkzaamheden;
- Vooruitblik en begroting 2026;
- Bijlage 1 Overzicht (nevenfuncties) CEA;

- Bijlage 2 Samenstelling subcommissie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Commissie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van werkzaamheden en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisatie zonder winststreven".

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Commissie voor de jaarrekening

De Commissie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Commissie afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Commissie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Commissie het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De Commissie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit

beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Commissie;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Commissie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Commissie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Commissie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 20 februari 2026

Share Impact Audit & Assurance B.V.

Was getekend,

M. Doerga-Boelrijk RA

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht (neven)functies CEA

Mevr. mr. H.G.M. van Oldeniel, voorzitter

- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Twence
- Lid Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
- Lid raad van toezicht ROC van Twente (per 1-1-2024)

Dhr. prof. dr. Olof Bik RA, lid

- Hoogleraar Audit & Assurance Rijksuniversiteit Groningen
- Eigenaar en directeur Olof Bik B.V. (personal holding)

Dhr. prof. dr. A.J. Brouwer RA, lid

- Partner PricewaterhouseCoopers (middels BV)
- Hoogleraar Externe Verslaggeving Vrije Universiteit Amsterdam
- Lid Corporate Reporting Policy Group Accountancy Europe
- Subject editor en redacteur van het Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie
- Raad-Plaatsvervanger, ondernemingskamer gerechtshof Amsterdam

Dhr. M. van Giessen AA, lid en plaatsvervangend voorzitter

- Accountant/Directeur-groootaandeelhouder IJburg Accountants & Adviseurs B.V. (d.m.v. persoonlijke holding, te weten Toncob Holding B.V.)
- Externe accountant/plaatsvervangend Compliance Officer/plaatsvervangend kwaliteitsbepaler/lid dagelijks bestuur Stichting Audit Only
- Docent en examiner Hogeschool Markus Verbeek Praehop
- Kwaliteitstoetser Raad van Toezicht bij Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Mevr. J. de Groot MSc RA, lid

- Partner Audit & Assurance BDO
- Lid ouderraad Basisschool De Zandbloem

Dhr. H.D. Rijkse AA, lid

- Adviseur maatschap "Rijkse accountants & adviseurs" (middels BV)
- Directeur Tax Pax Beheer BV (personal holding)
- Voorzitter stichting NOVAK
- Bestuurslid afdeling Zuid NBA
- Voorzitter Stichting Hendrick Avercamp, Middelburg
- Bestuurslid Stichting Bevrijding Zeeland 80 jaar

Mevr. E.M. van der Velden AA, lid

- Adviseur/trainer Kriton
- Lid Accountantskamer
- Lid Vakgroep COMPact bij Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants